

El pare Benet Viñes, un geni de la meteorologia

Autor: Rocío Granados-

Data de publicació: 30-09-2019

El jesuïta català, fill de Poboleda (El Priorat), va descobrir les lleis de circulació i traslació ciclònica, va pronosticar al 1875 per primera vegada a la història l'arribada d'un huracà per Cuba i va fundar una xarxa d'estacions meteorològiques al Carib. Per tot això és considerat el fundador de la meteorologia tropical. Article de la Rocío Granados a 'La Voz Católica' de Miami (EUA).

Una tradició científica que honora el Col·legi de Betlem

El 12 de setembre del 1875, el Pare Benet Viñes va pronosticar per primera vegada a la història l'arribada d'un huracà, que passaria per Cuba. Va ser el primer pronòstic meteorològic del seu tipus registrat a l'Hemisferi Occidental, i el va realitzar un dia abans que l'huracà assolís la costa sud de Cuba. Gràcies a això es van salvar moltes vides, i ell va ser conegut com a Pare Huracà.

El Pare Viñes va ser un jesuïta, que va arribar a Cuba des d'Espanya el 1870, per fer-se càrrec de l'Observatori del Col·legi de Betlem. Poc temps després de la seva arribada, va presenciar els desastres que causava el pas dels huracans i es va proposar de dedicar-se a alleujar els efectes d'aquest terrible fenomen. "Durant molt de temps es va dedicar a observar el cel i els núvols", diu el Pare Pedro Cartaya, actual director de l'Observatori del Col·legi de Betlem, restablert a Miami després que el govern comunista de Cuba posés fi a l'educació privada a l'Illa.

Fotògraf: Rocío Granados | LVC P. Pedro Cartaya, director de l'Observatori del Col·legi Jesuïta de Betlem, sostenint la caixa amb llavors enviades a l'espai en el Discovery fa alguns anys.

El Pare Viñes "va veure que hi havia una coincidència entre els núvols que estava observant i on hi havia el cicló. Li

van cridar l'atenció les anomenades plomes de gall o cirrus", explica el Pare Cartaya, "perquè durant els dies calculats exactament passava un cicló [que provenia] del lloc [des d'] on partien aquests núvols. Així va descobrir que aquests núvols, els més alts que existeixen, venien disparats del centre del cicló, indicant on era aquest".

El Pare Viñes "va catalogar els altres núvols", continua el Pare Cartaya, "i va arribar a la conclusió que quan hi ha núvols blancs o cúmulus, que vénen, per exemple, del nord, el cicló estava justament al sud-est; quan veia núvols negres, que són anomenats nimbes, de pluja, que venien, per exemple, de l'est, el cicló estava al sud. Ell plasma tot això", explica el Pare Cartaya, "en un aparell anomenat ciclonoscopi de fase interior, amb el qual es pot localitzar exactament on es troba el cicló".

Fotògraf: Rocío Granados | LVC. Placa amb el nou nom del Carrer Benet Viñes.

El Pare Viñes va descobrir les lleis de circulació i traslació ciclònica. "No només va poder determinar on hi ha el cicló segons els núvols; endemés, segons l'època de l'any, ell podia predir per on havia de passar la recorba famosa que fan els ciclons", explica l'actual director de l'Observatori del Col·legi de Betlem.

"Ell deia: 'durant els primers deu dies de juny, cicló que surt d' Àfrica i va pel Carib passarà i recorbarà a tal altitud'. Va ser veritablement un geni de la meteorologia", agrega el Pare Cartaya.

El Pare Benet Viñes va fundar la Red de Estaciones Meteorológicas en el Caribe, i per això és considerat el Fundador de la Meteorologia Tropical, perquè va introduir un sistema més precís de predicció. "Fins aleshores es realitzaven només observacions esporàdiques. Se sabia que hi havia un cicló, però no pas per on havia de passar. Les seves prediccions exactes li van valer elogis", continua el Pare Cartaya. "L'anomenaven el Pare Huracà pel gran encert que va tenir en els seus pronòstics; durant una època, els huracans eren anomenats Viñesas: Viñesa 1, Viñesa 2; però la pronúncia era difícil per als americans, així que vam perdre l'oportunitat que portin el nom d'un jesuïta. De primer, hom els va posar noms de sants; després, de dones; a continuació, d'homes i dones. I així fins avui", diu el Pare Cartaya.

Fotògraf: Rocio Granados | LVC. El Pare Pedro Cartaya, director de l'observatori del Col·legi Betlem, explica l'ús del ciclonoscopi del Pare Benet Viñes

Després del seu primer pronòstic d'huracans, en van seguir molts més. Un d'aquests va ser al 1876; el Pare Viñes es va posar en contacte amb [les autoritats de] Puerto Rico i els va dir que passaria pel sud de l'illa, i a Santiago de Cuba va advertir que es prepararessin, i tot s'esdevingué com el sacerdot ho va pronosticar. El Pare Viñes va publicar diversos escrits sobre meteorologia, i el 1877 va enllestir la seva obra més important: Apuntes relativos a los huracanes de las Antillas, que posteriorment va ser traduïda a l'anglès i publicada amb suggeriments pràctics quant als huracans de les Antilles pels Estats Units. El 1893, el Pare Viñes va acabar un tractat detallat sobre la circulació dels huracans. Poc després va finir.

El Pare Viñes va dedicar gran part de la seva vida a l'estudi dels fenòmens meteorològics. La seva gran obra a favor del desenvolupament de la ciència i a benefici de la humanitat, la va realitzar durant el temps que es va estar al Col·legi de Betlem, a Cuba.

Durant molts anys, el Pare Viñes ha estat pràcticament un desconegut; tanmateix, entre els jesuïtes se l'ha recordat com una de les seves figures més prominents. En reconeixement a la seva enorme tasca per ajudar a salvar vides, i als 120 anys de la seva mort, el Comtat de Miami-Dade i el Comissionat José "Pepe" Díaz, del districte 12, van donar el nom de Padre Benito Viñes S.J. Way al tram de 6th Street entre el Col·legi de Betlem i 128th Avenue, al Southwest de Miami. La cerimònia va ser duta a terme a la casa dels ex-alumnes del Col·legi de Betlem, per iniciativa del Pare Pedro Cartaya i de l'ex-alumne Mario Martínez Malo. [...]

El Col·legi de Betlem ha continuat a Miami amb la tradició del Pare Viñes gràcies als ex-alumnes de la classe 72, que van donar diners i talent per a la construcció de l'observatori de meteorologia i astronomia, i fins i tot una ràdio d'aficionats.

El Col·legi de Betlem, en l'actualitat és l'únic col·legi al sud de La Florida que compta amb un observatori, i un dels pocs a nivell nacional. És l'únic en tot els Estats Units equipat amb un telescopi de 16 polzades dotat d'una càmera CCD per a astrofotografia.

Fotògraf: Rocío Granados | LVC El Pare Pedro Cartaya i el meteoròleg Pedro Añon a l'Observatori del Col·legi de Betlem.

Wednesday, October 30, 2013

Rocío Granados - La Voz Católica

https://www.miamiarch.org/CatholicDiocese.php?op=Article_131017125417303_S